

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: **Dipl. ing. K.-E. C.**, nar. X, X,
zastoupeného JUDr. Petrem Haluzou, advokátem, Poříčská 2082,
190 16 Praha 9,

proti
žalovanému: **Státní pozemkový úřad**, IČ 01312774, Husinecká 1024/11a, 130 00
Praha 3,
zastoupenému Mgr. Davidem Kroftou, advokátem, Újezd 450/40,
118 00 Praha 1,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

1. **Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**, Územní pracoviště Plzeň, Radobyčická 1313/14, 301 00 Plzeň,
2. **Lesy České republiky, s. p.**, IČ 42196451, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové,
zastoupen JUDr. Petrem Šťovíčkem, Ph.D., advokátem, Malostranské náměstí 5/28, 118 00 Praha 1
3. **Vojenské lesy a statky ČR, s. p.**, IČ 00000205, Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6,
4. **Karlovarský kraj**, IČ 70891168, Závodní 353/88, 360 00 Karlovy Vary,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2021, č.j. SPU 087121/2021,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[I] Předmět řízení

1. Žalobce žalobou ze dne 18. 5. 2021, Krajskému soudu v Plzni (dále jen „soud“) doručenou dne 19. 5. 2021, brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2021, č.j. SPU 087121/2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Karlovarský kraj (dále jen správní orgán I. stupně), ze dne 4. 2. 2021, č.j. SPU 032598/2021/129/Lou (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“).
2. Prvoinstančním rozhodnutím bylo rozhodnuto o obnově řízení „podle § 100 odst. 4 správního řádu, v němž byla vydána rozhodnutí s č. j.: 192/2001-203 ze dne 18. dubna 2001, které nabylo právní moci dne 17. ledna 2003, 68571/2012 - MZE-130724 ze dne 16. dubna 2012, které nabylo právní moci ode dne 18. dubna 2012, 76785/2012 - MZE-130724 ze dne 25. dubna 2012, které nabylo právní moci dne 27. dubna 2012, 82145/2012 - MZE-130724 ze dne 7. května 2012, které nabylo právní moci dne 11. května 2012 a 84582/2012 - MZE-130724 ze dne 21. května 2012, které nabylo právní moci dne 25. května 2012, kterými bylo rozhodnuto dle ust. § 9 odst. 2 a 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, v platném znění (dále jen zákona o půdě), o části majetku v tomto rozhodnutí blíže specifikovaném v k. ú. Velichov.“ Prvoinstanční rozhodnutí rovněž specifikovalo, kterých pozemků v žalobcově vlastnictví nacházejících se v k. ú. X a zapsaných na LV č. XA se obnova řízení týká. Žalobce se domáhal zrušení napadeného i prvoinstančního rozhodnutí.
3. Správní řízení je upraveno zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[II] Žaloba

4. (Část II. žaloby) Žalobce v žalobě uvedl, že důvodem pro vydání rozhodnutí o obnově řízení správním orgánem I. stupně byly, dle odůvodnění tohoto rozhodnutí, informace o pravomocném rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2020, sp. zn. 67 To 208/2019, jímž byly dvě bývalé pracovnice Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „MHMP“) odsouzeny za údajný nedbalostní trestný čin k trestu odnětí svobody v trvání 1 dne (slovy jednoho dne) s odkladem na zkušební dobu v trvání 1 rok.
5. Žalobce doplnil, že tato zvláštní trestní causa nekončí, neboť podle informací sdělovacích prostředků nyní podaly mimořádný opravný prostředek - dovolání obě odsouzené (podivné světlo na celou věc vrhá to, že v současnosti se z médií dovídáme o zvláštní nadstandardní angažovanosti nejvyššího státního zástupce v této trestní cause, který ve věci podal třikrát dovolání a o jeho možné podjatosti ve věci, jež se nakonec mohla podílet i na jeho rezignaci).
6. Žalovaný jako hlavní argument uvedl „velmi úzkou příčinnou souvislost“ mezi rozhodnutím MHMP a rozhodnutími pozemkového úřadu. Žalobce měl však za to, že hovořit o příčinné souvislosti není na místě. Rozhodnutí MHMP ze dne 6. 1. 1999, č.j. OVS 2331/98/Se, je správním rozhodnutím jiného správního orgánu, v jiném správním řízení a pro žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

je stále platné a závazné. V dané restituční věci bylo toto rozhodnutí jiného správního orgánu pouze jedním z důkazů (byť důležitým), na jehož podkladě pak správní orgán prvního stupně rozhodoval.

7. V textu odůvodnění svého rozhodnutí správní orgán cituje skutečnosti uvedené v rozhodnutích týkajících se obou bývalých pracovníků MHMP, jež jsou však s ohledem na meritum této věci zcela irrelevantní. Předmětné správní rozhodnutí o státním občanství J. C. zůstává i nadále v platnosti, je tudíž i pro rozhodování tohoto správního orgánu závazné.
8. Správní orgán zřejmě nepochopil trestní rozsudky a mylně vztahuje „trestnou činnost“ obou odsouzených úředníků k vlastním správním řízením týkajícím se vydání majetku po J. C.. Není tomu tak. Ona „trestná činnost“ se vztahuje ke správnímu řízení, které vedl Magistrát hl. m. Prahy ve věci státního občanství J. C. a jež vedlo k vydání rozhodnutí č.j. OVS 2331/98/Se ze dne 6. 1. 1999. Jde tedy o zcela jiné řízení, jehož obnovu nemůže zdejší správní orgán nařídít, ale jehož výsledky musí respektovat.
9. Pokud jde o zahájení řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu (zahájení z moci úřední), pak dle žalobcova názoru nejsou pro toto řízení splněny podmínky a správnímu orgánu [= Státnímu pozemkovému úřadu (dále jen „SPÚ“)] vůbec nepřísluší posuzovat otázku státního občanství J. C., neboť pro něj je závazné pravomocné rozhodnutí jiného správního orgánu o státním občanství (srov. § 73 odst. 2 správního řádu).
10. (část III. žaloby) Žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně mimo jiné uvedl, že rozhodnutí flagrantním způsobem nerespektuje platnou právní úpravu, jde o účelové rozhodnutí vydané bez právního důvodu a toto rozhodnutí výrazně zasahuje do majetkových práv žalobce. Jde o zásah do subjektivních práv fyzické osoby. Takový zásah pak spočívá v tom, že oprávněný subjekt nemůže své právo vykonávat. V dané věci se jedná konkrétně o tzv. plomby u dotčených nemovitostí v katastru nemovitostí, jež omezují dispozici s nemovitostmi.
11. K otázce zásahu do žalobcových vlastnických práv se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 10. 2020, č.j. 5 As 221/2018-54, v němž uvedl: *„Původními rozhodnutími bylo podle § 9 odst. 4 zákona o půdě rozhodnuto, že žalobce je vlastníkem určitých nemovitých věcí v k.ú. Velichov, dále v nich bylo uvedeno, že po nabytí právní moci rozhodnutí provede katastrální úřad záznam do katastru nemovitostí a zapíše určené nemovité věci na list vlastnictví žalobce. V projednávané věci bylo proto nařízením obnovy řízení zpochybněno vlastnické právo žalobce k určitým nemovitým věcem. Toto zpochybnění by bylo možné už samo o sobě považovat za zásah do práv žalobce, neboť jeho postavení jako vlastníka nemovitých věcí se stalo nejistým.“*
12. K problematice platnosti a závaznosti rozhodnutí MHMP o státním občanství J. C. se vyjádřil v rovině správního soudnictví i Krajský soud v Plzni svým rozsudkem ze dne 27. 4. 2018, sp. zn. 30 A 114/2018 (správně sp. zn. 30 A 114/2015 – poznámka soudu), když se o podobný krok pokusil Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Karlovarský kraj (dále jen „karlovarský SPÚ“). Krajský soud v Plzni rozhodnutí karlovarského SPÚ zrušil z důvodů nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a též pro nesrozumitelnost. Krajský soud v Plzni mimo jiné uvedl, že *„Právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej.“*
13. Dále tento soud uvedl, že *„ve věci souzené Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 30 A 114/2015 nedošlo ke dni rozhodnutí prvoinstančního, resp. žalovaného správního orgánu ke zrušení či*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

změně rozhodnutí MHMP, ani k prohlášení jeho nicotnosti. Ve světle závěrů vyjevených v rozsudku kasačního soudu ze dne 4. 2. 2009, č.j. 1 As 79/2008-128, tak toto rozhodnutí bylo a je zákonné a správné, z podstaty věci se nemůže jednat o nepravdivý důkaz.“

14. Na podkladě kasační stížnosti se k této otázce vyjádřil i Nejvyšší správní soud (dále též jen „NSS“) ve svém rozsudku ze dne 13. 10. 2020, sp. zn. 5 As 221/2018. Mimo jiné uvedl, že „podle § 73 odst. 2 správního řádu pravomocné rozhodnutí je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány. Pravomocné rozhodnutí o osobním stavu je závazné pro každého. K tomu se dále přidružuje skutečnost, že rozhodnutí o státním občanství bylo pro původní rozhodnutí podkladovým rozhodnutím a tuto otázku v obnoveném řízení nemůže správní orgán sám posoudit. Z rozhodnutí o státním občanství je nutné vycházet, správní orgán I. stupně nemůže o této předběžné otázce sám rozhodnout a toto rozhodnutí nelze učinit ani předmětem volného hodnocení důkazů.“
15. Je s podivem že závěry učiněné ve správním soudnictví Krajským soudem v Plzni a Nejvyšším správním soudem nevzal žalovaný vůbec v potaz, ačkoliv SPÚ byl účastníkem řízení a tyto závěry jsou pro něj závazné. Správní orgán, zřejmě nepoučen nezákonným postupem, i nadále vydává nezákonná rozhodnutí a nerespektuje soudní rozhodnutí ve své vlastní věci.
16. (část IV. žaloby) Žalovaný jako odvolací správní orgán zcela pominul právní argumentaci žalobce (odvolatele), který uváděl, že nejsou naplněny věcné požadavky správního řádu na připuštění obnovy řízení [tj. důvody podle § 100 odst. 1 písm. a) nebo b) správního řádu], a tudíž není možný postup podle § 100 odst. 3 správního řádu. Tím méně je pak s ohledem na výše uvedené skutečnosti možný postup podle § 100 odst. 4 správního řádu.
17. Žalobce dále uvedl, že výsledek trestního řízení není způsobit sám o sobě změnit rozhodnutí ve správním řízení, jímž bylo rozhodnuto o státním občanství (viz např. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2015, č.j. 55 Co 525/2014).
18. Obdobně, byť obšírněji, judikoval i jiný soud, když uvedl, že „Trestní odpovědnost uvedených stíhaných osob je jinou záležitostí, než rozhodnutí v uvedené správní věci, které i při případném odsouzení jmenovaných osob zůstane nedotčeno, jako rozhodné a závazné při řešení uvedené otázky. Jinak řečeno, trestní stíhání obou jmenovaných i v případě shledání jejich viny ve vazbě na uvedený trestný čin, navíc dosud neskončené, není skutečností (rozhodnutím nebo důkazem), pro které je s to pro uvedeného účastníka přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Vedeným trestním řízením samozřejmě nebude prokázáno, že paní J. C. nebyla v době své smrti občankou Československé republiky, sledované rozhodnutí, byť by bylo příp. vydáno v rozporu s tehdy platnými právními předpisy, zůstane nezměněno.“ (usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 24. 3. 2015, č.j. 6 C 299/2003).
19. Dotčené rozhodnutí MHMP zůstane i nadále beze změny, tedy platné a závazné pro ostatní správní a soudní orgány. Tato skutečnost je ostatně žalovanému dostatečně známa ze stanoviska MHMP adresovanému ústřední ředitelce SPÚ k její intervenci v této věci, v němž se konstatuje, že dotčené rozhodnutí o státním občanství J. C. by nešlo změnit, neboť se jedná o tzv. statusovou věc.
20. Tedy v rovině skutkové lze uzavřít, že zde žádná dříve neznámá skutečnost nebo důkaz, které existovaly v době původního řízení, účastník (správní orgán) je nemohl v původním řízení uplatnit a byly mu ku prospěchu, nejsou [§ 100 odst. 1 písm. a) správního řádu]. Rovněž tak zde není žádné rozhodnutí, které by bylo zrušeno či změněno a které by bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

podkladem pro rozhodnutí v řízení, které má být obnoveno [§ 100 odst. 1, písm. b) správního řádu].

21. Je zřejmé, že nejsou naplněny věcné požadavky správního řádu na obnovení řízení, a tudíž není možný ani postup správního orgánu podle § 100 odst. 3 a 4 správního řádu, tj. rozhodnout z moci úřední o obnovení řízení. Ostatně správní orgán zde nesplnil ani podmínku veřejného zájmu. Jak bylo výše uvedeno, správní orgán neuvedl žádnou novou skutečnost, která by odůvodňovala obnovu řízení. Naopak není ve veřejném zájmu postup správního orgánu, který flagrantním způsobem nerespektuje platnou právní úpravu a účelově vydává rozhodnutí a bez právního důvodu výrazně zasahuje do majetkových práv oprávněné osoby. Z hlediska právní jistoty správního rozhodování je takové jednání správního orgánu nepřijatelné. Jde o nezákonné rozhodnutí správního orgánu.
22. V závěru odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný nepravdivě a matoucím způsobem argumentuje rozhodnutím Okresního úřadu v Jindřichově Hradci. Proti zmiňovanému rozhodnutí bylo podáno odvolání, které Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 17. 6. 1998, č.j. VS/2-51/5403/94, zamítlo a napadené rozhodnutí potvrdilo. Proti tomuto rozhodnutí podal tehdy R. C. žalobu. Vrchní soud rozsudkem sp. zn. 7 A 51/98 ze dne 19. 10. 2000 rozhodnutí Ministerstva vnitra zrušil, přičemž Ministerstvu vnitra uložil řízení o žádosti E. C. o zachování československého státního občanství podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu prezidenta republiky dokončit a postupovat tak v souladu se závazným právním názorem Ústavního soudu (nález IV. ÚS 114/96). V současné době otázku zachování československého státního občanství podle uvedeného dekretu posuzuje ve správním soudnictví Městský soud v Praze pod sp. zn. 15 A 4/2020.
23. S ohledem tyto skutečnosti jsou invokativní v rozhodnutí správního orgánu vůči právnímu zástupci žalobce nekorektní a nedůstojná orgánu státní správy. Není nejmenšího sporu, že ve věci státního občanství E. C., J. C. a i v této věci postupuje žalobce včetně jeho právního zástupce v dobré víře.
24. Správní orgán by měl v této věci mít na zřeteli i ochranu práv nabytých v dobré víře, což správní orgány nečinily. Naopak se ji snažily zpochybnit.
25. Žalobce závěrem doplnil, že v mezidobí rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích dne 7. 4. 2021, č.j. 22 Co 171/2021-974, tak, že potvrdil jako správné usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci, jímž tento soud zamítl návrh Lesů ČR na obnovu řízení ve věci restitučního nároku po J. C. Soud připomněl, že podle § 135 odst. 1 o. s. ř. je soud rozhodnutím o osobním stavu vázán a podrobně citoval i nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 375/17, který potvrzuje správnost právního názoru soudu prvního stupně.

[III] Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 16. 7. 2021, v němž uvedl, že napadené rozhodnutí považuje za vydané v souladu se zákonem s tím, že není stíženo vadami, jež jsou žalobcem namítány. Nejsou tedy dány důvody pro zrušení správních rozhodnutí o nařízení obnovy řízení.
27. Žalovaný se vymezil proti žalobcově argumentaci odkazující na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 27. 4. 2018, č.j. 30 A 114/2015-216, a navazující rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti ze dne 13. 10. 2020, č.j. 5 As 221/2018-52, s tím, že odkazovaná soudní rozhodnutí jsou založena na odlišných skutkových okolnostech, než je věc rubrikovaná.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

28. Dřívější citovaná rozhodnutí správních soudů se týkají obnovy řízení podle § 100 odst. 3 správního řádu ve spojení s § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, kde žalovaným byla obnova řízení nařízena z důvodu veřejného zájmu a pro shledání tzv. nových skutečností, o kterých nebylo pravomocně rozhodnuto.
29. V předmětném řízení však žalobce brojí proti nařízení obnovy řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu, tj. z důvodu, že původních rozhodnutí o restitučních nárocích žalobce bylo dosaženo trestným činem, o němž bylo pravomocně rozhodnuto rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 3 T 40/2015, ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2020, sp. zn. 67 To 208/2019, v právní moci dne 26. 8. 2020. Žalobní argumentaci odkazující na již jednou rozhodnutou věc hodnotil žalovaný jako nepřiléhavou.
30. Žalovaný zrekapituloval důvody, pro které přistoupil k vydání rozhodnutí o nařízení obnovy řízení o žalobcových restitučních nárocích, když měl za to, že nepochybil, když obnovu řízení nařídil ve smyslu § 100 odst. 4 správního řádu, neboť je zjevné, že podkladové rozhodnutí, které má kruciólní význam pro rozhodování o restitučních nárocích žalobce a jeho právních předchůdců, je rozhodnutím nezákonným, nicotným, jehož vydání bylo dosaženo trestným činem. Toto nezákonné rozhodnutí a trestná činnost s tímto spojená má nepochybnou skutkovou souvislost s rubrikovanou věcí a přímo se dotýká původních restitučních rozhodnutí. Pokud by žalovaný nepřistoupil k obnově řízení a znovu by nebylo umožněno pokračovat v přezkumu nároku žalobce v řízení obnoveném, byl by takový postup v rozporu se smyslem a účelem restitučního zákonodárství i samotným ústavním pořádkem. Nepochybně by též takový postup odporoval veřejnému zájmu a aproboval by nespravedlivý zásah do práv třetích osob (osob povinných k vydání majetku rodině C.). Žalovaný akcentoval, že mu není jasné, jaké jiné závažnější důvody než pravomocně zjištěná trestná činnost, jež byla vedena se záměrem ovlivnit rozhodování o restitučních nárocích žalobce, by měla zakládat důvody pro obnovu a opětovný přezkum původních restitučních rozhodnutí.
31. Žalovaný nárokoval náhradu nákladů řízení ve výši 8 228 Kč.
32. Žalobce k výzvě soudu v podání ze dne 5. 10. 2021 specifikoval jím požadované náklady řízení za soudní řízení též ve výši 8 228 Kč a k věci doplnil, že ve skutkově i právně obdobné věci rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích usnesením ze dne 16. 9. 2021, č.j. 8 Co 502/2021-304, když potvrdil jako věcně správné zamítavé rozhodnutí Okresního soudu v Českých Budějovicích ve věci návrhu na obnovu řízení.

[IV] Další podání účastníků a jedné z osob zúčastněných na řízení

33. K předmětné věci se v podání ze dne 5. 9. 2022 vyjádřila též osoba zúčastněná na řízení – Lesy ČR (dále jen „OZNŘ č. 2“ nebo „Lesy ČR“). Lesy ČR nepovažovaly podanou žalobu za důvodnou a navrhly její zamítnutí.
34. Lesy ČR byly toho názoru, že v daném případě nejsou dány zákonné důvody pro zrušení žalobou napadených rozhodnutí o nařízení obnovy správního řízení a předmětná rozhodnutí byla vydána v souladu s právem. Žalobci ani jeho právní předchůdkyni nesvědčí ve věci žádné právo a nikdy oprávněně nenabyli postavení oprávněné osoby z restitučních nároků v režimu zákona o půdě.
35. Lesy ČR vyjádřily svůj názor, že podmínkou pro nařízení obnovy řízení je existence pravomocného rozhodnutí o tom, že byl spáchán trestný čin a současně musí existovat příčinná souvislost mezi spácháním trestného činu a vydáním původního rozhodnutí (srov.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

§ 100 odst. 4 správního řádu). Z hlediska § 100 odst. 4 správního řádu přitom není podstatné, kdo byl pachatelem předmětného trestného činu; zákon okruh potenciálních pachatelů neomezuje, vyžaduje pouze prokázání toho, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem (srov. např. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D. *Správní řád. Komentář. 6. vydání.* Praha: C. H. Beck, 2019, komentář k § 100 správního řádu, podle něhož není rozhodné, zda šlo o trestný čin úřední osoby, účastníka řízení či jiné dotčené osoby. Z hlediska dané věci je tedy podstatné pouze to, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem a další podmínkou pro aplikaci § 100 odst. 4 správního řádu je dodržení zákonné lhůty).

36. Lesy ČR měly za to, že zákonné podmínky pro obnovu řízení v daném případě splněny byly.
37. Podáním ze dne 14. 10. 2022 upozornila OZNŘ č. 2 zdejší soud na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 8. 2022, č.j. 51 A 30/2021-102.
38. Podáním ze dne 7. 12. 2022 reagoval žalobce na vyjádření OZNŘ č. 2. Žalobce nesouhlasil s vyjádřením Lesů ČR, že v daném případě nejsou dány zákonné důvody pro zrušení předmětných rozhodnutí o nařízení obnovy řízení a předmětná rozhodnutí byla vydána v souladu s právem.
39. Dle žalobce to není pravdivé tvrzení. Naopak, správní orgán rozhodnutím o zahájení řízení o obnově řízení porušil zákon, neboť pro toto rozhodnutí nebyly splněny podmínky dané § 100 odst. 4 správního řádu. Správnímu orgánu nepřísluší posuzovat otázku státního občanství J. C., neboť pro něj je závazné pravomocné rozhodnutí jiného správního orgánu o státním občanství (srov. § 73 odst. 2 správního řádu).
40. Žalobce konstatoval, že Lesy ČR spekulují o dopadu rozhodnutí v trestní věci na předmětnou věc a mylně dovozují, že trestní rozhodnutí má dopad i na správní řízení o státním občanství J. C.. S tím žalobce nesouhlasil a odkázal na judikaturu citovanou v žalobě. Připomněl rovněž, že jde o statusovou věc, což nebylo reflektováno ani žalovaným, ani OZNŘ č. 2. Obě zaměstnankyně Magistrátu hlavního města Prahy byly navíc odsouzeny (1 den podmíněně odložený na 1 rok – méně již to nešlo s ohledem na názor Nejvyššího soudu) za nedbalostní trestný čin.
41. Dále žalobce prezentoval názory obsažené již v žalobě.
42. Stran rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31. 8. 2022, č.j. 51 A 30/2021-102, žalobce sdělil, že tento soud zaujal v některých otázkách překvapivě opačné stanovisko, než žalobcem citovaná judikatura uvedená v žalobě (viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2015, sp. zn. 55 Co 525/2014, usnesení Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 24. 3. 2015, sp. zn. 6 C 299/2003, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 4. 2021, č.j. 22 Co 171/2021-974, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2018, č.j. 30 A 114/2015-2016, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2022, sp. zn. 5 As 221/2018, nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2017, sp. zn. II. ÚS 375/17).
43. Uvedené judikáty se shodují v zásadě v tom, že i případné odsouzení obou pracovníků MHMP nemůže být důvodem pro obnovu samotného původního restitučního řízení (odsouzení může mít vztah k samotnému správnímu řízení ohledně státního občanství J. C.). Stejně tak se výše uvedené judikáty shodují v tom, že platí zásada presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy a zmiňují i zásadu ochrany dobré víry a ochrany nabytých práv a že jde o statusovou věc. Překvapivý rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích jako

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

jediný zastává názor opačný a žalobce proti němu podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu.

44. Žalobce ohledně rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích doplnil (dle jeho názoru zásadní poznámku), že tento rozsudek uvádí v části týkající se dobré víry a ochrany práv nabytých v dobré víře i definici dobré víry od předního teoretika správního práva doc. JUDr. Pavla Matesa, CSc. Kouzlo nechtěného spočívá dle žalobce v tom, že Pavel Mates se spoluautorem Martinem Kopeckým vydali v roce 2022 v nakladatelství Leges monografii „Mimořádné opravné a dozorčí prostředky ve správním řízení“. Ta zřejmě pozornosti Krajského soudu v Českých Budějovicích unikla. V této publikaci je dokonce výslovně zmíněna trestní věc obou úřednic MHMP.
45. Žalobce z publikace citoval následující pasáž: „Speciální důvod obnovy z moci úřední zakládá ustanovení § 100 odst. 4 správního řádu, podle něhož má příslušný správní orgán rozhodnout ex officio o obnově řízení rovněž v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Zásadně by se mělo jednat pouze o takový trestný čin, který cílí k dosažení vydání určitého rozhodnutí, jinak řečeno, jeho účelem je dosáhnout vydání rozhodnutí, což tedy pojmově předpokládá, že v úvahu by měly přicházet pouze úmyslné trestné činy.“ V dalším textu pak autoři uvádí konkrétní aktuální případ: „Pokud by tedy byly uznány dvě (nyní už bývalé) zaměstnankyně Magistrátu hlavního města Prahy vinnými trestným činem maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti podle § 159 trestního zákona z roku 1961 (rozsudek Městského soudu v Praze, sp. zn. 67 To 208/2019), nemůže to být důvodem obnovy správního řízení, které bylo na tomto základě vydáno.“ (srov. Mates, P., Kopecký, M. *Mimořádné opravné a dozorčí prostředky ve správním řízení*. Praha: Leges, 2022, 115 s.). Ke shodnému závěru, tedy že pro postup podle § 100 odst. 4 správního řádu je třeba úmyslný trestný čin, dochází i Vopálka, V., Prášková, H. *Základní instituty správního řízení*. in Hendrych, D. a kol. *Správní právo. Obecná část*. Praha: C.H.Beck, 2016, 278-279 s.
46. Lze uzavřít, že dle výše uvedené odborné literatury může být důvodem obnovy řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu pouze úmyslný trestný čin. Tento závěr by měl vzít v potaz i soud.
47. Podáním ze dne 26. 1. 2023 upozornila OZNŘ č. 2 zdejší soud na rozhodnutí Magistrátu hl. města Prahy, Odboru živnostenského a občanskoprávního, ze dne 17. 1. 2023, č.j. MHMP 126811/2023, kterým bylo rozhodnuto o obnově odvolacího správního řízení ve věci žádosti (ze dne 12. 5. 1995) R. C., narozeného dne X, posouzené jako žádost o zjištění státního občanství a vydání potvrzení o státním občanství České republiky J. C., rozené S., nar. X, podle § 20 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, které bylo ukončeno rozhodnutím o odvolání ze dne 6. 1. 1999 vydaným odborem vnitřní správy Magistrátu hlavního města Prahy pod č. j. OVS/2331/98/Se, neboť tohoto správního rozhodnutí (osvědčení o občanství J. C., nar. X) bylo dosaženo trestným činem.
48. V předmětném správním řízení byl dle názoru správního orgánu naplněn zákonný důvod pro vydání rozhodnutí o obnově řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu. Rozhodnutí MHMP ze dne 6. 1. 1999, č. j. OVS 2331/98/Se, které bylo fakticky vydáno jako osvědčení o státním občanství J. C., bylo použito jejími potomky při uplatnění restitučního nároku a v restitučním řízení bylo na jeho základě rozhodnuto o restituci rozsáhlého majetku.
49. Podáním ze dne 19. 4. 2023 se k předchozím podáním žalobce a OZNŘ č. 2 ve věci vyjádřil též žalovaný. Ten nadále považoval žalobu za nedůvodnou, neboť byl přesvědčen, že nejsou

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

dány důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Žaloba dle žalovaného nesplňuje předpoklady pro úspěšné uplatnění práva soudní cestou. Jednotlivá žalobní tvrzení, i po doplnění, jsou nepodložená a zkreslující skutkový stav věci a v rozporu s aktuální souvztažnou judikaturou Nejvyššího správního soudu, přičemž žalovaný odkázal na rozsudek kasačního soudu ze dne 23. 2. 2023, č.j. 1 As 232/2022-92.

50. Stran žalobcova tvrzení, že obnova řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu je výlučně spjata s úmyslnou trestnou činností, žalovaný podotkl, že zákonodárce žádný takový korektiv v citovaném ustanovení zjevně nezamýšlel a ani z judikatury správních soudů tento nevyplývá.
51. Naopak, jak vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2022, č.j. 7 As 5/2022-34, a shodně z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2023, č.j. 1 As 232/2022-94, *„nařízená obnova řízení dle § 100 odst. 4 správního řádu už představuje svým způsobem pouze ‚technický‘ postup, jak tuto skutečnost zohlednit a vypořádat v pravomocně ukončeném správním řízení. Zákonodárci tak nic nebránilo tomu, aby posuzovaný důvod obnovy řízení skutečně navázal na pouze ‚úmyslné‘ trestné činy (viz například § 2954 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku upravujícího škodu způsobenou výslovně toliko úmyslným trestným činem), což však v tomto případě neučinil.“*
52. Žalovaný pro úplnost doplnil, že ve vztahu k podkladovému rozhodnutí o občanství J. C., jehož vydání bylo dosaženo trestným činem, konkrétně rozhodnutí Odboru vnitřní správy Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 6. 1. 1999, č.j. OVS 2331/98/Se, již byla nařízena obnova řízení postupem podle § 100 odst. 4 správního řádu.
53. S ohledem na uvedenou skutečnost měl žalovaný za to, že nelze mít pochyb o tom, že i v rubrikované věci byly a nadále jsou dány důvody pro povolení obnovy řízení. V neposlední řadě žalovaný uvedl, že nařízení obnovy správního řízení nikterak nepredikuje výsledek obnoveného řízení, a tudíž námitky žalobce směřující do *„nepřípustného přezkumu statusové otázky týkající se původní ‚oprávněné osoby‘ J. C.“* není důvodná. Přezkum této námitky není v této fázi řízení účelný ani hospodárný.
54. Závěrem žalovaný konstatoval, že se ztotožňuje s argumentací osoby zúčastněné na řízení Lesy ČR ve vyjádřeních ze dne 5. 9. 2022, 14. 10. 2022 a 26. 1. 2023 a k této argumentaci se připojuje.

[V] Posouzení věci soudem

55. Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).
56. Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
57. Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.
58. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání, neboť žalobce i žalovaný vyslovili s takovým postupem souhlas.
59. Žaloba není důvodná.
60. Podle § 100 odst. 3 správního řádu platí: *„Ve tříleté lhůtě od právní moci rozhodnutí může o obnově řízení z moci úřední rozhodnout též správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

stupni, jestliže je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1 a jestliže je na novém řízení veřejný zájem; do konce uvedené lhůty musí být rozhodnutí o obnově řízení vydáno.“.

61. Podle § 100 odst. 4 téhož zákona platí: „O obnově řízení rozhodne příslušný správní orgán z moci úřední též v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Lhůta podle odstavce 3 začíná běžet dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozsudku.“.
62. Podle § 100 odst. 5 téhož zákona se na obnovu řízení obdobně užije ustanovení § 94 odst. 4 a 5.
63. Podle § 100 odst. 6 věty druhé správního řádu platí: „Rozhodnutí, jímž bylo řízení obnoveno, má odkladný účinek, pokud napadené rozhodnutí nebylo dosud vykonáno, ledaže správní orgán v rozhodnutí odkladný účinek vyloučil z důvodů uvedených v § 85 odst. 2 nebo ledaže vykonatelnost nebo jiné účinky rozhodnutí již zanikly podle zvláštního zákona.“.
64. Obnova řízení se dělí na dvě fáze. V první fázi (*iudicium rescindens*) se rozhoduje o tom, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení. Jedná-li se o obnovu na základě žádosti účastníka, správní orgán buď obnovu řízení povolí, nebo žádost o povolení obnovy zamítne. Jedná-li se o povolení řízení z moci úřední, jako tomu bylo v souzené věci, správní orgán buď obnovu řízení nařídí, nebo nenařídí. Druhá fáze nastupuje poté, co je obnova řízení povolena. V jejím rámci správní orgán rozhoduje v novém řízení znovu o věci samé, přičemž novým rozhodnutím nahrazuje rozhodnutí původní (*iudicium rescissorium*).
65. Jak vyplývá z dikce § 100 odst. 3 a 4 správního řádu, každé z těchto ustanovení (tedy odst. 3 a odst. 4) obsahuje na sobě nezávislé důvody pro nařízení obnovy z moci úřední. Dle odst. 3 se jedná o důvody totožné s odst. 1, zároveň zde ale musí být dán na obnoveném řízení veřejný zájem. V případě odst. 4 je důvodem obnovy to, že správního rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Správní orgán proto nezkoumá, zda je tu dán jakýkoli jiný důvod obnovy řízení. Cílem je v takovém případě přezkoumání správního rozhodování zasaženého trestnou činností, v jejímž důsledku bylo „původní“ správní rozhodnutí vydáno. Významné je, že v takovém případě tu není možnost správního uvážení. Správní orgán je povinen o obnově řízení rozhodnout (srov. znění věty první § 100 odst. 4 správního řádu: „O obnově řízení rozhodne příslušný správní orgán z moci úřední též v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem.“), pokud budou naplněny předpoklady § 100 odst. 5 ve spojení s § 94 odst. 4 a 5 správního řádu.
66. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 2. 2022, č.j. 7 As 5/2022-34 (rozhodnutí kasačního soudu jsou k dispozici na www.nssoud.cz), konstatoval mj. toto: „[20] V dané věci bylo řízení obnoveno podle § 100 odst. 4 správního řádu, který normuje, že o obnově řízení rozhodne příslušný správní orgán z moci úřední v případě, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, přičemž dodává, že tříletá lhůta pro vydání rozhodnutí začíná běžet dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozsudku.
[21] Jak správně uvedl krajský soud, aby obnova řízení mohla být dle tohoto ustanovení nařízena, musí existovat pravomocné rozhodnutí o tom, že byl spáchán trestný čin a současně musí existovat příčinná souvislost mezi spácháním trestného činu a vydáním původního rozhodnutí (srov. § 100 odst. 4 správního řádu a podpůrně i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2004, č. j. 3 As 16/2004-73). Z hlediska § 100 odst. 4 správního řádu přitom není podstatné, kdo byl pachatelem předmětného trestného činu. Zákon okruh potenciálních pachatelů neomezuje. Vyžaduje pouze prokázání toho, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. K tomu viz i odbornou literaturu (Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: *Správní řád. Komentář*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, komentář k § 100 správního řádu), podle níž není rozhodné,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zda šlo o trestný čin úřední osoby, účastníka řízení či jiné dotčené osoby. Z hlediska dané věci tedy není podstatné, že nebyl odsouzen samotný stěžovatel, ale že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Další podmínkou pro aplikaci § 100 odst. 4 správního řádu je dodržení zákonné lhůty.“. Stejně lze odkázat též na rozsudek kasačního soudu ze dne 30. 1. 2008, č.j. 8 Afs 173/2006-78, kde bylo mj. konstatováno: „Podmínkou pro užití uvedené výjimky však je, že šlo o důsledek jednání majícího znaky trestného činu. Celní zákon nezvolil formulaci obvyklou ve správním řízení (§ 63 odst. 4 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád, nebo § 100 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, že rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem). Není tedy nezbytné pravomocné rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení; nicméně znaky konkrétního trestného činu musí být naplněny a musí být dána souvislost mezi tímto jednáním a následkem spočívajícím v tom, že clo nebylo vyměřeno tomu, komu ze zákona být vyměřeno mělo.“. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 2. 2023, č.j. 1 As 232/2022-92, „jakkoliv se uvedený rozsudek týká primárně § 268 odst. 4 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, i zde soud uvedl, že dostačující je ‚souvislost‘ mezi trestným činem (v případě uvedeného ustanovení dokonce aniž by existovalo pravomocné rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení) a obnovou dotčeném řízení.“

67. Správní orgán I. stupně v prvoinstančním rozhodnutí připomněl restituční historii žalobcových nemovitostí a citoval § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb., kterým se upravují některé otázky související se zákonem č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 93/1992 Sb. (= „Oprávněnou osobou je státní občan České a Slovenské Federativní Republiky, který ztratil majetek podle dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb., nebo dekretu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., neprovinil se proti československému státu a nabyl zpět občanství podle zákona č. 245/1948 Sb., zákona č. 194/1949 Sb. nebo zákona č. 34/1953 Sb., pokud se tak nestalo již Ústavním Dekretem prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., a jehož majetek v rozsahu určeném zvláštním předpisem přešel na stát.“). Dále připomněl, že zemřela-li osoba uvedená v § 2 odstavci 1 nebo 2 zákona č. 243/1992 Sb. před uplynutím lhůty uvedené v § 11a tohoto zákona, nebo byla-li před uplynutím této lhůty prohlášena za mrtvou, jsou oprávněnými osobami, pokud jsou státními občany České a Slovenské Federativní Republiky, fyzické osoby uvedené v § 2 odst. 2 zákona č. 243/1992 Sb.
68. Nárok na vrácení předmětných nemovitostí uplatnil R. C. (syn původní vlastnice J. C., roz. S.), který v roce 2004 zemřel. Jeho nárok pak přešel na dědice (= žalobce).
69. Prvoinstanční rozhodnutí konstatovalo, že „*znaky oprávněné osoby podle § 2 odst. 1 zákona č. 243/1992 Sb. musela splňovat i původní vlastnice nemovitostí, matka uplatňovatele restitučního nároku J. C. roz. S.*“, přičemž „*stěžejní otázkou bylo vzhledem k poválečné konfiskaci majetku občanství původní vlastnice nemovitostí.*“ Správní orgán I. stupně rovněž připomněl, že „*správní orgán vycházel při posouzení zákonných podmínek pro vznik restitučního nároku R. C. podle zákona č. 221/1991 Sb. a zákona č. 243/1992 Sb. ze skutečnosti, že J. C. byla v době své smrti státní občankou Československé republiky.*“ Skutkové závěry o státním občanství J. C. byly založeny na rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 6. 1. 1999, č.j. OVS 2331/98/Se, kterým bylo mj. rozhodnuto tak, že J. C. byla podle § 4 odst. 2 Ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské, v době své smrti státní občankou Československé republiky.
70. Správní orgán I. stupně vzal při svém rozhodování (stran obnovy řízení) za „základ“ rozsudky Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 3 T 40/2015, a Městského

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

soudu v Praze ze dne 26. 8. 2020, sp. zn. 67 To 208/2019, resp. jejich dopad do rozhodování o restitučním nároku žalobce, resp. žalobcovy rodiny.

71. Na základě těchto rozsudků byly dvě pracovnice Magistrátu hlavního města Prahy pravomocně uznány vinnými ze spáchání trestného činu maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti dle § 159 odst. 1, 2 písm. b) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, účinného do 31. 12. 2009 (dále jen „trestní zákon“) tím, že rozhodnutím ze dne 6. 1. 1999, č.j. OVS 2331/98/Se, rozhodly tak, že J. C. byla v době své smrti státní občankou Československé republiky (viz výše). Trestní soudy dospěly k závěru, že tyto úřednice se dopustily nesprávného výkladu a aplikace příslušných právních norem, své rozhodnutí založily na vědomě nesprávném skutkovém stavu, nevypořádaly a neproověřily všechny rozhodné skutečnosti, rozhodly jako věcně nepřislušný orgán, a to při vědomí toho, že jejich rozhodnutí je zcela zásadní pro uplatnění restitučního nároku potomků J. C., když takovéto rozhodnutí bylo nezbytnou podmínkou úspěšného uplatnění restitučních nároků.
72. Žalovaný závěry správního orgán I. stupně aproboval. Krajský soud k tomu doplňuje (stran žalobcovy připomínky, že předmětná trestná činnost byla dále posuzována Nejvyšším soudem na základě dovolání daných úřednic), že z databáze Nejvyššího soudu (<https://nsoud.cz>) ověřil, že usnesením Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2021, sp. zn. 3 Tdo 269/2021, bylo dovolání obviněných úřednic odmítnuto.
73. Ohledně posouzení stávající žaloby soud předně konstatuje, že v obdobné žalobcově věci rozhodoval i Krajský soud v Českých Budějovicích, který rozsudkem ze dne 31. 8. 2022, č.j. 51 A 30/2021-102, žalobu zamítl. Nejvyšší správní soud pak rozsudkem ze dne 3. 2. 2023, č.j. 1 As 232/2022-92, žalobcovu kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích zamítl. Argumentaci vyjevenou v oněch rozsudcích považuje Krajský soud v Plzni za inspirativní i pro jím souzenou věc.
74. Předně, nepřiléhavá je žalobcova argumentace předchozím rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2018, č.j. 30 A 114/2015-216, a na něj navazujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2020, č.j. 5 As 221/2018-52. Ona soudní rozhodnutí se zabývala důvodem obnovy dle § 100 odst. 1 a 3 správního řádu, nikoliv dle nyní uplatněného důvodu dle § 100 odst. 4 tohoto zákona, v situaci, v níž žalovaný nesprávně vycházel z toho (krom jiných pochybení), že je-li vedeno trestní řízení s uvedenými pracovníci, může si učinit úsudek o zákonnosti daného rozhodnutí o státním občanství J. C..
75. Soud se nyní ztotožnil s hodnocením správních orgánů obou stupňů (= zda byl v žalobcově věci dán důvod obnovy dle v § 100 odst. 4 správního řádu). Trestní soudy v rozsudcích, jejichž obsah byl podrobně popsán v prvoinstančním i napadeném rozhodnutí, shledaly příčinnou souvislost mezi protiprávním jednáním obou úřednic a vznikem škody, kterou tu byla zejména škoda na majetku České republiky způsobená vydáním majetku potomkům J. C.. Ostatně, Nejvyšší soud v usnesení ze dne 25. 8. 2021, sp. zn. 3 Tdo 269/2021, konstatoval mj. toto: *„V projednávané věci je zcela nepochybné, že bez vydání rozhodnutí Odboru vnitřní správy MHMP ze dne 6. 1. 1999, sp. zn. OVS 2331/98/Se, by nebylo možno ze strany potomků J. C. žádat o vydání majetku v rámci restitucí, neboť potvrzení o tom, že J. C. byla držitelkou Československého státního občanství, bylo v podstatě esenciálním předpokladem pro uplatnění restitučních nároků jejích potomků. Bez uvedeného osvědčení o státním občanství J. C. by její potomci nemohli o vydání majetku vůbec žádat, a to ani za situace, kdy by byly splněny jakékoli další podmínky uložené jim právními předpisy.“* A právě tuto skutečnost, kterou popisují i správní orgány v prvoinstančním, resp. napadeném rozhodnutí a ze které je zřejmá přímá příčinná souvislost mezi trestním jednáním daných úřednic a naplněním základního

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

předpokladu pro restituci majetku (občanství), považuje krajský soud za zásadní pro posouzení toho, zda ve smyslu § 100 odst. 4 správního řádu bylo původních restitučních rozhodnutí dosaženo trestným činem. Z toho plyne, že vydání předmětných kladných restitučních rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem, neboť nebylo-li by této trestné činnosti, nebylo by o vlastnictví daných nemovitostí rozhodnuto tak, jak rozhodnuto bylo. Z těchto důvodů se krajský soud se závěry správních orgánů ztotožňuje.

76. Namítá-li žalobce, že k vytýkané trestné činnosti úřednic došlo v řízení před Magistrátem hlavního města Prahy, tedy v jiném řízení, soud uvádí, že ze znění § 100 odst. 4 správního řádu nelze vysledovat požadavek, aby byl trestný čin spáchán výhradně ve správním řízení, o jehož obnově se rozhoduje. Podle řečeného ustanovení správního řádu je rozhodující, že *„rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem“*, což dle soudu nelze vyložit jinak, že zde musí být přímá příčinná souvislost mezi trestným činem a samotným vydaným rozhodnutím. Tuto podmínku má tak soud, jak uvedl shora, za splněnou.
77. Ano, rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy je ve smyslu § 73 odst. 2 správního řádu závazné pro všechny správní orgány a správní soudy a v souladu se zásadou presumpce správnosti správních aktů je na toto rozhodnutí až do jeho zrušení či prohlášení nicotnosti nutno nahlížet jako na správné a zákonné. Jak ale konstatoval Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 31. 8. 2022, č.j. 51 A 30/2021-102 (a Krajský soud v Plzni se s tímto závěrem ztotožňuje), *„orgány činné v trestním řízení byly oprávněny si zákonnost rozhodnutí magistrátu posoudit jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst. 1 trestního řádu, avšak výhradně pro účely trestního řízení. Ze závěrů orgánů činných v trestním řízení o zákonnosti rozhodnutí magistrátu nelze ve správním řízení vycházet a je nutno vyčkat případnému zrušení daného rozhodnutí, ev. jeho změny či prohlášení nicotnosti. To však bude zásadní až v rámci samotného obnoveného řízení, nikoli nyní v rámci posuzování naplnění předpokladů § 100 odst. 4 správního řádu. (...) V rámci rozhodování o povolení či nařízení obnovy řízení nejsou správní orgány oprávněny hodnotit a jakkoli předjímat samotný možný výsledek obnoveného řízení. To, jak bude v rámci obnoveného restitučního řízení hodnocena otázka státního občanství J. C., není pro nyní přezkoumávanou první fázi obnovy řízení podstatné. Z tohoto důvodu není důvodná ani argumentace žalobce, v jejímž rámci se dovolává existence rozhodnutí magistrátu a presumpce jeho správnosti. Nadto, v obnoveném řízení nemusí být nutně učiněn závěr odchylný od původních rozhodnutí.“*
78. A důvodná není ani námitka, že žalobce a jeho právní zástupce postupují v dobré víře a správní orgány by měly mít na zřeteli i ochranu práv nabytých v dobré víře.
79. Jak je uvedeno výše, podle § 100 odst. 5 správního řádu platí, že na obnovu řízení se obdobně užije ustanovení § 94 odst. 4 a 5.
80. Podle § 94 odst. 4 správního řádu, *„jestliže po zahájení přezkumného řízení správní orgán dojde k závěru, že ačkoli rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví.“*
81. Podle § 94 odst. 5 správního řádu, *„při rozhodování v přezkumném řízení je správní orgán povinen šetřit práva nabytá v dobré víře, zejména mění-li rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy (§ 97 odst. 3) nebo určuje-li, od kdy nastávají účinky rozhodnutí vydaného v přezkumném řízení (§ 99).“*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

82. Není pochyb o tom, že požadavek § 100 odst. 5 správního řádu je nutno aplikovat i v případě rozhodování o povolení obnovy dle § 100 odst. 4 správního řádu v tzv. první fázi obnovy (viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2020, č.j. 2 As 8/2018-76, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2011, č.j. 2 As 77/2011-70, stanovisko stanoviska Veřejného ochránce práv ze dne 28. 6. 2017, sp. zn. 1806/2017/VOP, obdobně též bod 195 rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ze dne 15. 12. 2021, č.j. 12 Ksz 4/2021-224).
83. Stran pojmu „dobrá víra“ Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2011, č.j. 1 As 94/2011-102 (bod [17]) uvedl: *„Pod pojmem dobrá víra je v tomto případě nutno chápat objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem. Jinými slovy, dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem.“* Z nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. I. ÚS 17/16 (rozhodnutí Ústavního soudu jsou k nalezení na <https://www.usoud.cz/vyhledavani-rozhodnuti-us>), je pak možné dovodit, že závěr o nedostatku dobré víry nemůže vyplývat jen z konstatování, že oprávněný měl povědomí o určitých skutečnostech, které podle mínění soudu způsobují nezákonnost správního rozhodnutí, pokud zároveň není prokázáno, že oprávněný věděl či měl vědět též o tom, že jde o skutečnosti právně relevantní. Nedostatek dobré víry tedy není dán jen tím, že oprávněný nepředpokládal, jaký výklad práva zaujmou orgány veřejné moci v rámci uplatnění prostředků dozorčího práva vůči pravomocnému rozhodnutí. Ústavní soud v odůvodnění svého nálezu v bodě [16] dále uvedl: *„V případech čistě vertikálních vztahů, v nichž byly nezákonným rozhodnutím založeny oprávnění nebo výhoda jednotlivce oproti stavu, který měl podle objektivního práva nastat, avšak který v důsledku nezákonnosti nenastal, je nutno důvěru v akty veřejné moci a právní jistotu nabytí práv pokládat za zásadní a ustoupit od její ochrany pouze za situace ohrožení vskutku závažného veřejného zájmu. Je totiž věcí státu, aby ve správních řízeních, která vede, nechyboval, a pokud k tomu přeci jenom dojde, aby zásadně nesl následky svých pochybení. Nezbytnost ochrany důvěry v akty veřejné moci a z nich nabytých práv však může být oslabena tam, kde není dána dobrá víra v jejich správnost či zákonnost. Platí přitom, že dobrá víra se předpokládá a je na veřejné moci, aby její existenci vyvrátila.“*
84. I ve věci posuzované Krajským soudem v Plzni (podobně jako ve věci řešené Krajským soudem v Českých Budějovicích) lze konstatovat, že se správní orgány otázkou dobré víry, ochranou práv nabytých v dobré víře a ani otázkou veřejného zájmu explicitně nezabývaly. Z rozhodnutí žalovaného je však zřejmé, že (ne)existence dobré víry žalobce byla alespoň implicitně řešena, stejně implicitně byl v kontextu trestních rozsudků řešen veřejný zájem na zákonném rozhodování správních orgánů bez ovlivnění jakoukoli trestnou činností. I tu žalovaný na str. 14 a 15 napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že o důvodech nezákonnosti rozhodnutí magistrátu musel právní předchůdce žalobce a jeho právní zástupce vědět, neboť jim bylo známo, že J. C. nemůže být československou občanskou, když ani její manžel nebyl československým občanem. Přesto bylo rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 6. 1. 1999, č.j. OVS 2331/98/Se, uplatněno v restitučním řízení. Tím žalovaný, dle soudu, implicitně vyvrací dobrou víru právního předchůdce žalobce, jeho právního zástupce a zprostředkovaně i samotného žalobce. Žalobce nadto úvahu žalovaného relevantním způsobem nezpochybňuje a prosté konstatování existence dobré víry závěry žalovaného nevyvrací.
85. Soudu není zřejmé, z čeho žalobce dovozuje „invektivu vůči právnímu zástupci žalobce“. Naopak, správní orgány prezentovaly své závěry zcela v duchu obecných zásad správního řízení, včetně povinnosti vyplývajících z § 4 odst. 1 správního řádu *per analogiam*.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

86. Žalobce v závěru žaloby poukázal na to, že odvolací rozhodnutí Ministerstva vnitra proti rozhodnutí Okresního úřadu v Jindřichově Hradci bylo zrušeno rozsudkem Vrchního soudu ze dne 19. 10. 2000, sp. zn. 7 A 51/98, který Ministerstvu vnitra uložil, aby řízení o zachování státního občanství E. C. podle § 2 odst. 2 ústavního dekretu prezidenta bylo dokončeno a bylo postupováno v souladu se závazným právním názorem Ústavního soudu (nález IV. ÚS 114/96), k čemuž žalobce doplňuje, že v současnosti se otázka zachování československého státního občanství E. C. řeší před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 15 A 4/2020.
87. Soud ony skutečnosti nezpochybňuje. Není mu však zřejmé, co by z toho, co žalobce ve shora uvedeném žalobním tvrzení vyjevil, mělo založit nesprávnost úvah správních orgánů v tomto řízení. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 2. 2022, č.j. 15 A 4/2020-158, bylo zrušeno rozhodnutí ministra vnitra ze dne 13. 11. 2019, č.j. MV-126928-7/SO-2019, kterým bylo zamítnuto odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dle § 102 odst. 4 správního řízení, o zastavení řízení o žádosti žalobce K. E. C. o vydání nového rozhodnutí podle § 101 písm. b) správního řádu. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že správní orgány nesprávně vyložily překážku věci rozhodnuté a nedostatečně zhodnotily skutečnosti, o které žadatel návrh na obnovu opíral. Ani v tomto světle však není zřejmé, proč by měla být úvaha správních orgánů (ve věci sp. zn. 77 A 66/2021) nesprávná. Totéž lze konstatovat i ohledně dalšího žalobcem zmíněného rozhodnutí, tj. rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 4. 2021, č.j. 22 Co I71/2021-974. V souzené věci jsou kruciólními rozhodnutími rozsudky trestních soudů - rozsudky Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 3 T 40/2015, a Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2020, sp. zn. 67 To 208/2019 (ve spojení s usnesením ze dne 25. 8. 2021, sp. zn. 3 Tdo 269/2021), jak bylo uvedeno shora.
88. Žalobce ve vyjádření ze dne 7. 12. 2022 uplatnil námitku, podle které může být důvodem obnovy řízení podle § 100 odst. 4 správního řádu pouze úmyslný trestný čin.
89. Podle § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. platí: „Rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.“
90. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. platí: „Žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.“
91. Citovaná ustanovení soudního řádu správního jsou oporou pro závěr, že tato žalobní námitka je opožděná. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 4. 2021, a lhůta pro podání žaloby, resp. rozšíření žaloby o další žalobní body tak uplynula dne 23. 6. 2021. Soud se proto onou námitkou nezabýval. Jen *obiter dictum* soud konstatuje, že ze znění § 100 odst. 4 správního řádu ani judikatury správních soudů nevyplývá, že by podmínkou obnovy řízení bylo spáchání toliko „úmyslného“ trestného činu, jak tvrdil žalobce. Ve shodě s žalovaným lze připomenout, že z rozhodnutí kasačního soudu ze dne 17. 2. 2022, č.j. 7 As 5/2022-34, vyplývá, že „nařízená obnova řízení dle § 100 odst. 4 správního řádu už představuje svým způsobem pouze ‚technický‘ postup, jak tuto skutečnost zohlednit a vypořádat v pravomocně ukončeném správním řízení“. Tento závěr byl Nejvyšším správním soudem zopakován i v rozsudku ze dne 23. 2. 2023, č.j. 1 As 232/2022-94, k čemuž bylo připojeno shrnutí, podle kterého „zákonodárci tak nic nebránilo tomu, aby posuzovaný důvod obnovy řízení skutečně navázal na pouze ‚úmyslné‘ trestné činy (viz například § 2954 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku upravujícího škodu způsobenou výslovně toliko úmyslným trestným činem), což však v tomto případě neučinil.“

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

92. Vzhledem k tomu, že soud žalobním námitkám nepřisvědčil, žalobu ve smyslu § 78 odst. 7 soudního řádu správního jako nedůvodnou zamítl.

[VI] Náklady řízení

93. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl v řízení úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o procesně úspěšného žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením před soudem vznikly nezbytné náklady důvodně vynaložené nad rámec běžné úřední činnosti. Z toho důvodu mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
94. Podle § 60 odst. 5 věty první s. ř. s., osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, bylo rozhodnuto tak, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 26. 4. 2023

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu